

قانون ساربینز-اکسلی

اسماعیل جواهری

Sarbanes-Oxley

عملکرد کنترلهای داخلی ناظر بر گزارشگری مالی و گزارش اثربخشی آن نموده است. گزارش کنترلهای داخلی باید به پیوست گزارشهای سالانه شرکت ارائه شود.

نقش اصلی کمیسیون بورس و اوراق بهادار امریکا

کمیسیون بورس و اوراق بهادار امریکا مرجع قانونی برای نظارت، هدایت و تنظیم الزامات گزارشگری مالی و افشا در

قانون ساربینز-اکسلی ۲۰۰۲ به وسیله قانونگذاران و با هدف پاسخگویی به مسائل آشکار شده در رسواییهای حسابداری شرکت انرون (Enron) و موسسه حسابرسی آرتور اندرسون (Arthur Andersen) وضع شد. این قانون در ۳۰ رژوئیه ۲۰۰۲ تصویب شد و چشم انداز شرکتهای را در امریکا در رابطه با گزارشگری مالی و حسابرسی شرکتهای سهامی عام پذیرفته شده در بورس دگرگون کرد.

این قانون عام همچنین استقلال حسابرس، مسئولیت بنگاه در برابر شرکتهای سهامی عام پذیرفته شده در بورس، افشاء مالی در شرکتهای سهامی عام پذیرفته شده در بورس، و تضاد منافع تحلیلگران مالی را مورد توجه قرار می‌دهد. این قانون، حمایتهایی را برای مراجع نظارتی در شرکتهای سهامی خاص و عام ایجاد می‌کند و مجازاتهای جزائی تازه‌ای را در رابطه با تقلب، تبانی و ایجاد اختلال در تحقیق منظور می‌دارد.

بخش ۳۰۲ و ۴۰۶ از قانون، موجبات حفظ اطمنان سرمایه‌گذاران نسبت به درستی گزارشگری همگانی را فراهم می‌سازد. بخش ۴۰۴ از قانون نیز مدیریت شرکتها را ملزم به ارائه گزارشی از کنترلهای داخلی به همراه گزارش سالانه می‌کند. گزارش کنترلهای داخلی باید مسئولیتهای مدیران را برای ایجاد و نگهداری کنترلهای داخلی کافی ناظر بر گزارشگری مالی به تفصیل شرح دهد و نظر مدیریت را در مورد اثربخشی کنترلهای داخلی در پیان دوره مالی منعکس کند. این گزارش همچنین باید نشان دهد که حسابرس مستقل و رسمی شرکت، ارزیابی مدیریت شرکت از کیفیت کنترلهای داخلی در رابطه با گزارشگری مالی را بررسی و تایید کرده است. مقررات کمیسیون بورس و اوراق بهادار امریکا (SEC) در قالب بخش ۴۰۴ نیز مدیریت شرکت را ملزم می‌دارد تا تعییرات مهم در کنترلهای داخلی ناظر بر گزارشگری مالی را که طی ۳ ماهه آخر دوره مالی رخداده است، افشا کند. بخش ۴۰۴ قانون همچنین حسابرس شرکت را ملزم به حسابرسی ارزیابی مدیریت شرکت از کنترلهای داخلی در رابطه با گزارشگری مالی و ارائه گزارش آن، مطابق استانداردهای هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهای سهامی عام امریکا (PCAOB) کرده است.

بخش ۳۰۲ قانون، مدیریت شرکت را ملزم به ارزیابی اثربخشی کنترلهای روشهای افشا در ارتباط با گزارشهای ۳ ماهه و سالانه و ارائه گزارش آن کرده است. بخش ۴۰۴ قانون ساربینز-اکسلی، مدیریت شرکت را ملزم به مستندسازی و ارزیابی ساختار و

شرکتهای سهامی عام امریکایی است. نخستین ماموریت کمیسیون، حمایت از سرمایه‌گذاران و حفظ سلامت بازارهای اوراق بهادار است.

این قانون حمایتهاي را برای مراجع نظارتی در شرکتهاي سهامي خاص و عام ایجاد می‌کند و مجازاتهای جزایي تازه‌ای را در رابطه با تقلب، تبانی و ایجاد اختلال در تحقیق منظور می‌دارد

بنگاه را، هم برای تامین نیازهای کنترل داخلی و هم حرکت به سوی فرایند کاملتر مدیریت ریسک در نظر بگیرند. بنابر تعریف کوزو، مدیریت ریسک بنگاه، فرایندی است که به وسیله هیئت مدیره، مدیریت و کارکنان واحد اقتصادی به جریان می‌افتد و در تدوین راهبرد شرکت در سراسر شرکت به کار گرفته می‌شود. این فرایند برای تشخیص رویدادهای بالقوه‌ای که ممکن است بنگاه را تحت تاثیر قرار دهد، طراحی می‌شود و ریسک را با توجه به ظرفیت ریسک بنگاه مدیریت می‌کند تا اطمینان کافی برای تامین هدفهای شرکت فراهم آید. این فرایند از هشت جزء مرتبط باهم تشکیل شده است که برای مدیریت بنگاه ضروری است. این اجزا در ارتباط باهم بوده و به عنوان معیاری برای تعیین اثربخشی مدیریت ریسک بنگاه به کار می‌رود.

منبع:

The Institute of Internal Auditors, Global Technology Audit Guide, Information Technology Controls

هیئت نظارت بر حسابداری شرکتهاي سهامي عام

این هیئت که یک نهاد خصوصی غیرانتفاعی است، براساس قانون ساربینز- اکسلی به منظور نظارت بر کار حسابرسان شرکتهاي سهامي عام برای حمایت از منافع سرمایه‌گذاران و افزایش منافع عمومی در تهیه گزارشهاي آگاهانه، منصفانه و مستقل حسابرسی ایجاد شده است. این هیئت بنابر الزامات بخش ۱۰۱ قانون پیشگفته بنانهاده شد.

در ماه مارس ۲۰۰۴، هیئت، استاندارد حسابرسی شماره ۲ با عنوان «حسابرسی کنترلهای داخلی ناظر بر گزارشگری مالی در کنار حسابرسی صورتهای مالی» رامتنشر و برای تصویب نهایی به کمیسیون بورس و اوراق بهادار ارائه کرد. این استاندارد در ماه ژوئیه ۲۰۰۴ به تصویب کمیسیون رسید.

کنترلهای داخلی - چارچوب یکپارچه کوزو

کوزو (COSO)، کوتاه شده عبارت «کمیته سازمانهای حامی» در زبان انگلیسی است و سازمانی خصوصی است که داوطلبانه برای بهبود کیفیت گزارشگری مالی با استفاده از آین اخلاقی کسب و کار، کنترلهای داخلی موثر و نظام راهبری بنگاه، ایجاد شده است. کوزو نخست در سال ۱۹۸۵ به منظور پشتیبانی از کمیسیون ملی برای گزارشگری مالی تقلب آمیز (NCFFR) که نهادی مستقل در بخش خصوصی است و اغلب با عنوان کمیسیون تردی (Treadway Commission) مورد اشاره قرار می‌گیرد، تشکیل شد.

مدیریت ریسک بنگاه - چارچوب یکپارچه کوزو

در سپتامبر ۲۰۰۴، کوزو مجموعه «مدیریت ریسک بنگاه - چارچوب یکپارچه» را که کنترلهای داخلی را گسترشده می‌ساخت و تمرکز پیشتر و گسترده‌تری بر موضوع مدیریت ریسک بنگاه داشت، منتشر کرد. چنان‌که در چکیده این مجموعه آمده است «هدف از ارائه این مجموعه جایگزینی چارچوب کنترلهای داخلی نیست بلکه چارچوب کنترلهای داخلی در درون آن تعییه شده است. شرکتها ممکن است بخواهند چارچوب مدیریت ریسک

فرایند بخش ۴۰۴ قانون ساربینز - اکسلی

نمودار کلی

